

Fall 2:

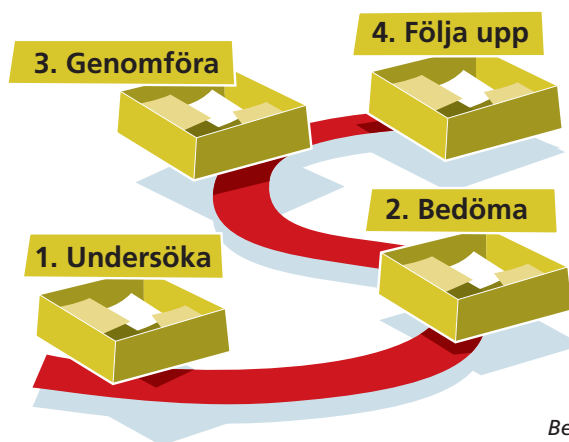
Att arbeta med risker och tillbud

Mikael har arbetat några år på Stålindustrin AB. Hans arbetsuppgifter är monotona med många tunga lyft. Kroppen börjar bli sliten. För ett par år sedan klämdes han mot väggen av en truck. Det var när han hade lite bråttom och tog en genväg. Som tur var gick det bra. Han fick förvisso klämskador och låg på sjukhus ganska länge, men nu är han tillbaka. Det blev en ordentlig utredning av olyckan med följden att transportvägarna lades om något.

Han är dock lite orolig, kanske oroligare nu än förut, och försiktigare på jobbet. Trots det höll han precis på att snubbla över en massa skräp på golvet, precis framför en truck. Han hade änglavakt. Trucken stod stilla och han hittade balansen utan att falla.

Mikael raskar på stegen och tänker på skräpet på golvet. Något måste göras, annars kanske någon arbetskamrat skadar sig. Nu gäller det att följa rutinerna för risker och tillbud.

- Hur skulle du ha agerat?
- Hur kan skyddsombud, chefer och arbetstagare agera för att förbättra säkerheten på arbetsplatsen och företaget?

Bearbetning av ett fall.

Handledarsida

Fall 2:

Att arbeta med risker och tillbud

Syftet med fallet:

- Att förstå skillnaden mellan en risk, ett tillbud och en olycka.
- Att veta vilka rutiner företaget har för att uppmärksamma och åtgärda risker, tillbud och olyckor.
- Att förstå att var och en har ansvar att rapportera tillbud.
- Att veta hur man kan arbeta förebyggande.
- Att förstå vikten av uppföljning och analys av risker, tillbud och arbetsskador.

Begrepp som är centrala för fallet:

<ul style="list-style-type: none"> • Arbetsbelastning • Arbetsorganisation • Belastningsskador • Ergonomi	<ul style="list-style-type: none"> • Följa upp • Förebygga • Föreskrifter • Genomföra • Handlingsplan • Identifiera	<ul style="list-style-type: none"> • Kartlägga • Lagar • Regelverk • Rehabilitering • Riskbedömning • Samverkan	<ul style="list-style-type: none"> • Systematiskt arbetsmiljöarbete • Tidiga signaler
--	--	--	--

Exempel på några frågeställningar som grupperna kan komma att formulera:

1. Vad är det för skillnad på risker och tillbud?
2. Hur kan man arbeta förebyggande?
3. Hur ska chefen och skyddsombudet hantera situationen?
4. Hur får vi fler att rapportera tillbud och risker?
5. Hur gör man en riskbedömning?
6. Vad ska en handlingsplan innehålla?
7. Hur kan man följa upp åtgärderna i handlingsplanen?

Svara på frågeställningarna:

1. Förklara risker, tillbud och arbetsskador.
2. Beskriv det förebyggande arbetsmiljöarbetet, dels vad lagen säger, dels praktiskt.
3. Berätta hur chefen och skyddsombudet kan arbeta för att undvika arbetssjukdomar.
4. Ge exempel på hur rutiner för rapportering och utredning kan gå till.
5. Berätta hur chef och skyddsombud går till väga för att genomföra en riskbedömning.
6. Beskriv vad som kan ingå i en handlingsplan.
7. Beskriv hur rutiner för uppföljning kan se ut.

Var/hur söka kunskap:

*Handbok – Bättre arbetsmiljö, Prevent
Arbetsplatstermometern, Prevent
Konsekvensguiden, Prevent
Systematiskt arbete med Hälsa – Miljö –
Säkerhet, Prevent*

*Riskbedömning – idéer och fakta, Prevent
Systematiskt arbetsmiljöarbete, AFS 2001:1
Arbetsmiljöverket, www.av.se (temasida om
systematiskt arbetsmiljöarbete)*

Bearbetning av fallet utifrån de fyra momenten:

<p>Undersöka:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Identifiera de viktigaste arbetsmiljöfrågorna i arbetsmiljön	<p>Bedöma:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Analysera orsakerna till att golvet är skräpigt • Riskbedömning	<p>Genomföra:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Upprätta en handlingsplan och föreslå åtgärder	<p>Följa upp:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beskriv hur uppföljningen kan gå till
--	--	--	---